

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 14 września 2017 r.

Pozycja 56

POSTANOWIENIE z dnia 13 września 2017 r. Sygn. akt P 1/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący
Henryk Cioch
Grzegorz Jędrejek
Julia Przyłębska – sprawozdawca
Michał Warciński,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 września 2017 r., pytania prawnego Sądu Rejonowego w Wałbrzychu:

czy art. 85 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137) jest zgodny z art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072) umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu – III Wydział Karny (dalej: pytający sąd) postanowieniem z 15 listopada 2016 r. (sygn. akt III K 479/16) wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o treści przytoczonej w części wstępnej niniejszego postanowienia.

1.1. Pytanie prawne zostało sformułowane w związku z toczącym się przed pytającym sądem postępowaniem w sprawie orzeczenia kary łącznej skazanemu w dwóch odrębnych postępowaniach. W dniu rozprawy, na której pytający sąd miał orzekać karę łączną, jedna z kar podlegających łączeniu została wykonana. W związku z tym pytający sąd uznał, iż wyrok w sprawie kary łącznej był uzależniony od pory dnia, w której miało nastąpić wyrokowanie, gdyż w momencie gdy jedna z dwóch orzeczonych kar została wykonana, zgodnie z art. 85

§ 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, ze zm.; dalej: k.k.) orzeczenie kary łącznej przestałoby być możliwe.

1.2. W ocenie pytającego sądu, art. 85 § 2 k.k. narusza art. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji, godząc w zasadę równości skazanych wobec prawa, a także w szeroko pojmowane prawo do sądu wynikające z zasady państwa prawnego. Kwestionowany przepis, w przekonaniu pytającego sądu, jest sprzeczny również z art. 45 ust. 1 Konstytucji, naruszając uprawnienie do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

2. W piśmie z 3 lutego 2017 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował, że nie zgłasza udziału w postępowaniu.

3. W piśmie z 20 stycznia 2017 r. stanowisko w sprawie zajął Prokurator Generalny, który wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: otpTK) w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

4. 19 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu wydał postanowienie o podjęciu postępowania karnego w sprawie i wydaniu wyroku łącznego na podstawie art. 22 § 1 w związku z art. 93 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.). W postanowieniu tym Sąd Rejonowy w Wałbrzychu na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 3 otpTK cofnął przedstawione Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 1 w związku z art. 23 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074; dalej: przepisy wprowadzające), 3 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: otpTK) – z wyjątkiem art. 1-6 (które weszły w życie 20 grudnia 2016 r.) oraz art. 16-32 (które wejdą w życie 1 stycznia 2018 r.). W myśl art. 9 przepisów wprowadzających, do postępowań przed Trybunałem, wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie otpTK, stosuje się przepisy tej ustawy (ust. 1), zaś czynności procesowe dokonane w tych postępowaniach na podstawie dotychczasowych przepisów pozostają w mocy (ust. 2).

W związku z powyższym do postępowania zainicjowanego rozpatrywanym pytaniem prawnym zostały zastosowane przepisy otpTK.

2. Postanowieniem z 19 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Wałbrzychu podjął postępowanie karne w sprawie wydania wyroku łącznego, w związku z którym wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym (pkt 1), jednocześnie pytanie to cofnął (pkt 2).

3. Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 3 otpTK do rozpoczęcia rozprawy sąd, który postawił pytanie prawne, może je wycofać. Z kolei art. 56 ust. 3 otpTK stanowi, że w wypadku rozpoznawania sprawy na posiedzeniu niejawnym, cofnięcie m.in. pytania prawnego może nastąpić najpóźniej w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia zawiadomienia o rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Na gruncie stanowiących odpowiedniki art. 56 ust. 2 i 3 otpTK: art. 31 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.), art. 49 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293) oraz art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1157), w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, przyjmowano, że prawo do cofnięcia wniosku, pytania prawnego czy skargi konstytucyjnej przed rozpoczęciem rozprawy mieści się w granicach swobodnego uznania wnioskodawcy (pytającego sądu, skarżącego) i jest jednym z przejawów zasady dyspozycyjności, na której opiera się postępowanie przed tym organem (por. postanowienia TK z: 5 czerwca 2000 r., sygn. P 1/00, OTK ZU nr 5/2000, poz. 146; 28 marca 2001 r., sygn. P 14/00, OTK ZU nr 3/2001, poz. 57 i 28 czerwca 2006 r., sygn. P 5/06, OTK ZU nr 6/A/2006, poz. 75; 19 lipca 2016 r., sygn. P 22/15, OTK ZU A/2016, poz. 60 oraz 12 października 2016 r., sygn. K 21/15, OTK ZU A/2016, poz. 76).

4. W ocenie Trybunału w obecnym składzie, postanowienie wydane przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, podejmujące – wobec ujawnienia dodatkowych okoliczności faktycznych – postępowanie karne, będące źródłem pytania prawnego powoduje, że rozstrzygnięcie owego pytania nie jest niezbędne dla zakończenia postępowania. Jest to więc wystarczająca podstawa do wycofania pytania prawnego, co też pytający sąd w punkcie 2 swojego postanowienia uczynił.

W tym stanie rzeczy postępowanie niniejsze zostało umorzone na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 1 otpTK.

Z tych względów Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.